

สัญญาเลขที่	RDG60A0040
ชื่อโครงการ (ไทย)	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา古ลุ่มผลิตโกปี (กาแฟโบราณ) อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
ชื่อโครงการ (อังกฤษ)	the participatory action research for the development of Kopi manufacturer (ancient coffee),Betong district, Yala province.
หัวหน้าโครงการ	อาจารย์สุพัตรา รุ่งรัตน์
สังกัด	อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนาชุมชนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
งบประมาณ	1,320,000 บาท ระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2561

บทคัดย่อ

โกปีนั้นถือได้ว่าเป็นเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างซึ่งในอดีตนั้นอำเภอเบตง เป็นแหล่งผลิตโกปีที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคใต้ตอนล่าง เนื่องจากเป็นโกปีที่มีรสชาติอร่อย ซึ่งมีภูมิปัญญา ในการผลิตโกปีมาช้านาน อีกทั้งยังเป็นวิถีดำรงชีวิตของคนเบตงอีกด้วย ใน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา古ลุ่มผู้ผลิตโกปี (กาแฟโบราณ) อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการ จัดการวัตถุดิบ และกระบวนการผลิตโกปี เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตโกปี และเพื่อพัฒนาการ บริหารจัดการธุรกิจการผลิตโกปี ซึ่งศึกษาจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรภาคปีกอตอใน โดยใช้เทคนิคการ สัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การศึกษาดูงานและการจัดเวทีประชาคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์และการสังเคราะห์เนื้อหา

ผลจากการศึกษาพบว่า การพัฒนา古ลุ่มผู้ผลิตโกปี (กาแฟโบราณ) สามารถแบ่งได้ 3 ด้านด้วยกัน ประกอบด้วย (1) การพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มโดยใช้หลัก 5 ก ได้แก่ ก กลุ่ม กิจกรรม ก กรรมการ ก กติกา และ ก กองทุน และการพัฒนาให้เกิดเครือข่ายทั้งภายนอกและภายใน (2) ในด้านการบริหารธุรกิจนั้น ได้พัฒนาโดยใช้ กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่จัด จำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด รวมทั้งการให้ความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ และกระบวนการมีส่วน ร่วมของสมาชิก (3) การพัฒนาการจัดการวัตถุดิบ สามารถพัฒนาโดยการสร้างเครือข่ายระหว่าง กลุ่ม ผู้ผลิตโกปีในเขตเทศบาลเมืองเบตงกับสหกรณ์ผู้ผลิตกาแฟชุมพร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตกาแฟถ้ำสิงห์ ทั้งนี้ สามารถให้กลุ่มผู้ผลิตโกปี(กาแฟโบราณ) ได้วัตถุดิบที่มีราคาดีและมีคุณภาพ รวมทั้ง ต้องมีการ พัฒนาสูตรให้มีมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับคุณภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ กรรมการกลุ่มและหน่วยงานที่สนับสนุนควรติดตามผลการพัฒนา ปรับปรุงผลผลิต ของกลุ่มผู้ผลิตโกปี (กาแฟโบราณ) ให้มีคุณภาพ คงที่ สำน้ำเสนอ และเพียงพอต่อความต้องการของตลาด รวมทั้ง รัฐควรสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่ปลูกกาแฟในชุมชนให้มากขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อลดต้นทุนการผลิตน้ำจากน้ำ ควรสร้างเครือข่ายผู้ผลิตโกปี (กาแฟโบราณ) ในพื้นที่อำเภอเบตงเพื่อ เป็นพันธมิตร ใน การถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิด การพัฒนา古ลุ่มอย่างยั่งยืน

Abstract

Kopi is considered a popular drink in the southern region. In the past, Betong District was one of the major Kopi production areas in the southern region and Kopi Betong was popular for coffee addict because of the mellow test which has made from traditional production. Moreover, it is also a way of life for Betong people as well. In the participatory action research for the development of Kopi manufacturer (ancient coffee), Betong district, Yala province, aims to develop raw materials management and Kopi production process , to develop the organization management , and to develop the business management. The sample of the study is Kapaekkortornai farmer group by using in-depth interview, focus group, visual education, and community conferences technique. Then, the researcher analyze and synthesize data by using the content analysis and synthesis techniques.

The results of the study of the development of the Kopi manufacturer (ancient coffee) can be divided into 3 areas which are (1) the development of organization management can be used 5 principles of group management which are group, committee, activities, rules and funds. Other than that, internal and external networks are important in management. (2) in business management that was developed by using 4 marketing strategies, namely product, price, place, and promotion. Moreover, providing knowledge in business management and member participation in every processes will support the development. (3) the development of raw material management can be developed by creating a network between Kopi manufacturer in Betong Municipality, Chumphon Coffee Cooperative manufacturer ,and Thamsingha Coffee Community Enterprise Group, which can provide low price and quality raw materials. In addition, the development must have a stable formula which will directly affect the product quality

The researcher would suggest that the committees and the government sector should support and follow the development results, improve the productivity of manufacturer (ancient coffee) in a stable, consistent, quality, and sufficient. Also, they need to consider in the needs of the market as well. In order to reduce production costs, the government sector should encourage to cultivate coffee in the area by engaging people in the community. In addition, Should build a network of Kopi manufacturer (ancient coffee) in Betong district to be partners in transferring knowledge and sharing experiences in working together. It will lead to sustainable community development.